

אָו טָרַם נִמְתָּחוּ נְבִלֵי שְׂכָבִים. בְּאַרְצֵךְ עַד לֹא־דָבָקוּ
רְגָבִים. נִבְדָּךְ שִׁבְעָה דְבָרִים הָיוּ מְנַבְּבִים. דַּת וְכֵס וְרִטְוִית
בְּנִים שׁוֹבְבִים. הוֹד נִזְן עֵדוֹן וְעֵלֶק הַבְּהוּבִים. וּמְקוֹם
כַּפָּרָה עַל יְדֵי מְקַרְיָבִים. וְזֶהר שֵׁם יִנּוֹן מְחוֹלָל מְחוּבָּבִים.
הִקְרוּ אֲלֵפִים קָדָם בְּרִיאַת יִשׁוּבִים. טְכוּסִים עַל רְקִיעַ
בוּטִים כְּשִׁבִיבִים. יִשׁוּרִים וּמְשׁוֹרְשִׁים פְּנֵי יוֹשֵׁב הַכְּרוּבִים
כְּסָא הָיָה מְנַח בְּרָקִיעַ בְּיִצְוִיבִים. לְמוֹשֵׁב מְלָךְ וְנוֹרָא
עַל-סְבִיבִים. מִימִינוּ אֲשֶׁר־דַּת חֲקוּקָה בְּכַתְּבִים. נְתוּנָה
עַל בְּרָפוּ כְּשִׁעֲשׂוּעַ אֲהָבִים. סְדוּר עַל הַדְּרוֹם גִּזְרֵטוּבִים.
עָרוּךְ עַל הַצָּפוֹן תּוֹפֵת שְׁלֵהָבִים. פְּנֵי הַמְּזוּרָה יְרוּשָׁלַיִם
הַבְּנִינָה בְּמַחְצָבִים. צָפוֹן בְּתוֹכָהּ מְקַדָּשׁ אֵל בְּיִשׁוּבִים.
קָבִיעַ בְּאַמְצַע מְזַבַּח כְּפִיור חַיּוּבִים. רְבוּצָה עָלָיו אָבֶן
שְׁתִּית חֲטוּבִים. שֵׁם יִנּוֹן עָלֶיהָ חֲקוּק בְּמַכְתְּבִים. תּוֹאֵר
שֵׁם הַמְּפֹרָשׁ בְּתוּי נִיבִים. שְׁמָה בְּתוֹךְ לְפָנֵי מְאִוִּין
מְאֻשְׁנָבִים. לְוִי תְּשׁוּבָה אֶרֶךְ לְנִדְוִים וְכֹאָבִים. מְעַתְּדַת
לְכַבִּים צִאִים וְלֵהֲלִבִישׁ מוֹטְבִים. הֶרֶק שְׁמֶן עַל רֹאשׁ
שָׁבִים. בְּכֵן אֲתָאנוּ לְךָ עֲלֵמִים וְשָׁבִים. רַחֵם מִצַּחַן וְהַשְׁלֵךְ
טְמוּם סְאָבִים. בְּתַפְלָה יִקְרָמוּךְ בְּנִים שׁוֹבְבִים. יוֹם יוֹם
לְדַרְשֵׁךְ בְּפִיץ נִיבִים. *Reader* יִחְשַׁב אֲמָרִינוּ כְּהַקְטֵר דְּמִים
וְהַלְבִים. צְפָצְפוּנוּ יִקְבֵּל כְּפִסּוּנֵי פָרִים וְכִשְׁבִים. הַטְּאִינוּ
הַצִּלָּל בְּקַרְקַע נְסִפֵי מְרוּבִים. קָרְבָנוּ אֲלֵיךְ בְּרַחֲמֵי
רַחֲמֵיךְ הַרְבִּים :

פתיחה לסליחות לצום גדליה

הסליחה מיוסדת על הברייתא בנדרים: בבלי נדרים לט: תניא:
שבעה דברים נבראו קודם שנברא העולם, אלו הן: תורה, ותשובה,
גן עדן, וגיהנם, כסא הכבוד, ובית המקדש, ושמו של משיח;
תורה - דכתיב: ה' קנני ראשית דרכו וגו',
תשובה - דכתיב: בטרם הרים יולדו ותחולל ארץ ותבל... תשב
אנוש עד דכא ותאמר שובו בני אדם,
גן עדן - דכתיב: ויטע ה' אלהים גן בעדן מקדם וגו',
גיהנם - דכתיב: כי ערוך מאתמול תפתה,
כסא כבוד - דכתיב: נכון כסאך מאז,
בית המקדש - דכתיב: כסא כבוד מרום מראשון,
שמו של משיח - דכתיב: יהי שמו לעולם לפני שמש ינון שמו

נמתחו - השמים נפרשו על הארץ. על פי ישעיהו
מ הנוטה כדק שמים וימתחם כאהל לשבת
נבלי שכבים - איוב לח: ונבלי שמים מי ישפּיב
אבן עזרא ונבלי שמים - הם העבים בעבור שהם
מלאים מים: ישיכּיב - כמו יוריד וכמוהו שכבת הטל:
אז, בטרם נמתחו נבלי שכבים - לפני שנבראו
השמים

עד לא דובקו רגבים - עוד לא נוצרה האדמה, על
פי איוב לח (לח) בצקת עפר למוצק ורגבים ידבקו:
גבך - אצלך (מארמית)

מגובבים - אסופים (מארמית) - על פי שמות ה יב
לקשש קש לתבן: אונקלוס לגבא גלי לתבנא
דת - תורה וכס - כסא הכבוד

ורטיית בנים שובבים - תשובה. רטייה - (לשון
חז"ל) תחבושת - משנה עירובין י [ג] מחזירין
רטיה במקדש אבל לא במדינה

בנים שובבים - חוטאים, על פי ישעיהו פרק נז
וילך שובב בדרך לבו:
הוד גן עדן - גן עדן

ועלק הבהובים - גיהנום. הבהובים - בערת האש.
על פי משלי ל (טו) לעלוקה שתי בנות הב הב -
מצודת דוד: לעלוקה - דימה בור הקבר לעלוקה ...

שתי בנות - הם גן עדן וגיהנם הג"ע אומרת תן לי
צדיקים והגיהנם אומרת תן לי רשעים
מקום כפרה על ידי חבים (חייבים) - בית המקדש

זוהר שם... - שמו של משיח
ינון (מזכיר את הפסוק המובא בגמרא. משמעו -
יגדל, יתעלה. מחולל מחובים - נקי מחטאים. על

פי ישעיהו נג (ה) והוא מחלל מפשענו מדכא
מעונתינו
חוברו - נבראו.

אלפים קדם בריאת ישובים - אלפים שנה לפני
בריאת העולם.

טכוסים - מסודרים בצורה טכסית
בוטים כשביבים - נראים (מובטים) ככוכבים.
יעורים ומשורשים - מחוברים חזק. מעורים

כסא מונח - למושב הקב"ה
ונורא על סביבים: - על פי תהלים פט (ח) אֵל נִעְרָךְ
בְּסוּד קִדְשִׁים רָבָה וְנוֹרָא עַל כָּל סְבִיבָיו:

מימינו אש דת - התורה מצד ימין של ה' - על פי
"מימינו אש דת למו"
חקוקה בכתבים - תורה שבכתב.

נתונה על ברכו - כמו ילד או אהובה
בשעשוע אהבים - הקב"ה עוסק בתורה באהבה

גן רטובים – גן עדן
תופת שלהבים – הגהנום
פני המזרח – בצד מזרח. ירושלים – בית המקדש (האיר כל פני המזרח....
צפון בתוכה – מוחבא, שמור.
בישובים – בנוי. במרכז קבוע המזבח ועליו אבן השתיה (???) ועליה חקוק שם המשיח.
שתיית חטובים - תשתית העולם המחוטב ומפוסל תהלים קמד בנותינו כזוית מחטבות תבנית היכל
תואר שם המפורש - בבלי בבא בתרא עה: א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן+: ג' נקראו על שמו של הקב"ה, ואלו הן: צדיקים, ומשיח, וירושלים. צדיקים, הא דאמרן. משיח, דכתיב: +ירמיהו כ"ג+ וזה שמו אשר יקראו ה' צדקנו
בתוי גילובים – גילופים – מגולף, חרות.
שמה בתוך – במרכז מול הקב"ה
מאזין מאשנבים – מקשיב מבעד לחלונות השמים. תהלים ה (ב) אָמְרֵי הָאֲזִינָה ה' בִּינָה הַגִּיגִי:
ליווי תשובה – חיבור לתשובה, מקום התשובה
אוך – תרופה "ארוכת בת עמי"
לנדוים וכואבים – משל לחוטאים המתחרטים
מעותרת – שהרי העולם טרם נברא
לכיבוס צואים ולהלביש מוטבים – העברת בגדי החטא המלוכלכים, והלבשת השבים בתשובה בבגדים נקיים זכריה פרק ג (ג) ויהושע היה לבש בגדים צואים ועמד לפני המלאך: (ד) ויען ויאמר אל העמדים לפניו לאמר הסירו הבגדים הציאים מעליו ויאמר אליו ראה העברתי מעליך עונך והלבש אתך מחלצות: (ה) ואמר ושימו צניף טהור על ראשו ושימו הצניף הטהור על ראשו וילבשהו בגדים ומלאך ה' עמד:
הרק שמן על ראש שבים – דומה לשיר השירים א (ג) לריח שמןך טובים שמן תורק שמך על כן עלמות אהבוך: - השמן הטוב מורק מהכלי על הראש, וריחו הטוב נודף אתאנו לך – באנו אליך (מארמית)
עולמים – בני העולם – אחרי בריאתו
ושבים – משתמשים בסגולת התשובה
רחץ מצחן – שטוף אותנו מהצחנה
והשלך טימוס סאבים (?)
בפיץ ניבים – בפתחת הפה. פיץ – פציה – פתיחה "אשר פצתה הארץ את פיה" "בורא ניב שפתים"
צפצופינו – כינוי לתפילה
פיסוגי פרים – חתיכות של קרבנות פרים. פסיגים: בראשית טו י ואת הצפור לא בתר יונתן וית עופא לא פסג
הצלל – להסתיר בעומק (צלילה)
בקרקה נטפי מרזבים – שלולית מים, שקל להסתיר דברים תחתיה
ברחיפת – בשמירה, בעזרה – על גוזליו ירחף